



Svanstul Fjelløp
v/ ottogull@gmail.com

Att. Otto Gullesen

Tillatelse til å gjennomføre deler av terrengløpet Svanstul Fjelløp etter etablert tursti i Skrim og Sauheradjella naturreservat i 2016

Fylkesmannen i Telemark gir på nærmere vilkår Svanstul Fjelløp v/Otto Gullesen tillatelse til å arrangere deler av et maraton/ultra terrengløp på etablerte stier innenfor deler av Skrim – Sauheradjella naturreservat. Tillatelsen gis for dette året. Fylkesmannen vil be Statens Naturoppsyn (SNO) gjøre en evaluering av om arrangementet får noen negativ innvirkning på verneverdiene i området

Vi viser til din søknad på epost datert 11. november 2015.

Bakgrunn

Gjerpen IF Friidrett, Kjapp IL og IF Storm Ski startet i 15. august 2015 opp Svanstul Fjelløp. Løpet er på 25 km og går fra Flittig i Skien over Svanstul og ned til Nordagutu. Det er i år ønske om å utvide løpet med en maratondistanse (42 km). I den forbindelse søkes det om å få tillatelse til å bruke en del av løypenettet i Skrim og Sauheradjella naturreservat. Det er da planen å løpe etter en sløyfe opp fra Svanstul skisenter på veg langs Svanstulvannet og videre på etablert sommersti over Nare og østover tilbake mot Ostekleiv ved Fjellstul, og derfra videre ned til Fugleleiken via Svanstulseterene og tilbake til skisenteret. Grovt sett antar vi at om lag 60 % av denne sløya er i naturreservatet.

Siden det er første året med maratonløp er det usikkert hvor mange deltakere det blir. Det er antydning i søknaden at det kan bli 10 til 20 deltakere på maraton distansen. Dere regner med at løpet vil være gjennomført i løpet av 2 til 3 timer. Planlagt dato er 20. august i år. Det er opplyst i søknaden at løypa vil bli merket med merkeband et par dager før løpet, og merkebandene skal være fjernet innen to dager etter arrangementet. Samtidig vil arrangøren sjekke løypa for eventuelt søppel.

Lovhjemmel

Søknaden skal behandles etter forskrift om vern av Skrim og Sauheradjella naturreservat, FOR 2008-12-19 nr. 1448 og etter naturmangfoldlovens §§ 8 – 12. Lov 2009-06-19 nr. 100. Verneforskriften for Skrim – Sauheradjella naturreservat inneholder i § 3 pkt. 5 et generelt forbud mot idrettsarrangementer. I forskriftenes § 5 pkt. 16 kan imidlertid forvaltningsmyndigheten etter

søknad gi dispensasjon fra dette forbudet til avgrenset bruk. Det er bare deler av maratonløpet som skal gå gjennom naturreservatet. Etter Fylkesmannens oppfatning vil terrengløpet komme inn under begrepet ”avgrenset bruk av reservatet”, og det er derfor anledning til å gi dispensasjon etter § 5 pkt. 16.

§ 7 i naturmangfoldloven sier at prinsippene i §§ 8-12 i loven skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. I § 8 i loven (om kunnskapsgrunnlaget) går det fram at offentlige avgjørelser som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bestandssituasjonen for ulike arter, utbredelse og økologisk tilstand for naturtyper, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risikoen for å skade naturmangfoldet. Virkningene av et tiltak skal vurderes ut fra den samla belastninga økosystemet blir utsatt for, jf. § 10 (om økosystemtilnærming og samla belastning). Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. § 9, slik at en ikke gjør vesentlig skade på naturmangfoldet ved at en tar en avgjørelse på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

I følge naturmangfoldlovens § 11 er det tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller avgrense skade som det omsøkte tiltaket vil gjøre på naturmangfoldet, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltaket og skadens karakter. I tillegg skal det etter naturmangfoldloven § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samla vurdering av den tidligere, nåværende og framtidige bruken av mangfoldet og økonomiske forhold gir det samfunnsmessig beste resultatet. Vi viser til rundskrivet ”Forvaltning av verneforskrifter” fra Miljødirektoratet for mer informasjon. Rundskrivet kan lastes ned fra hjemmesidene til Miljødirektoratet.

Fylkesmannens vurdering.

I § 2 i verneforskriften for Skrim og Sauheradfjella naturreservat heter det:

” Formålet med reservatet er å bevare et stort og sammenhengende skogområde der store deler er urørte eller tilnærmet urørte, som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Området har gode forekomster av død ved, og er levested for en rekke sårbare og hensynskrevende arter. Området har særskilt pedagogisk og vitenskapelig verdi på grunn av sin størrelse”.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 skal som nevnt ovenfor legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet i forvaltningen av verneforskriften. Vi har gjort følgende vurderinger:

Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget.

Kunnskap om den aktuelle delen av naturreservatet finnes i flere kilder, bl.a.:

- Naturfaglige registreringer fra FORAN AS 2005
- Naturbase
- Artskart
- Forvaltningsplan for Skrim og Sauheradfjella naturreservat
- Erfaringsbasert kunnskap hos Statens naturoppsyn

Deler av maratonløpet vil foregå innenfor storområdet Kjellarfjell, Eiangen og Narefjell, med mye gammelskog og store biologiske verneverdier (FORAN 2005). Vi vurderer det likevel slik at effekten av terrengløp etter etablerte stier ikke vil sette varige spor etter seg eller berører de biologiske verneverdiene direkte. Denne vurderingen er gjort med grunnlag i at maratonløpet følger eksisterende løypenett.

Til § 9 om før-var-prinsippet.

Vi mener at vi har god nok kunnskap om terrengløpet og hvilke konsekvenser det kan ha for verneverdiene i området. Siden kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt i denne saken er det ikke fare for at aktiviteten vil ha ukjente konsekvenser for verneverdiene.

Til § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning.

Fylkesmannen vurderer det slik at maratonløpet sammen med den øvrige bruken av området pr. i dag ikke går utover tålegrensene i forhold til samla belastning i verneområdet. Nye områder vil ikke bli berørt, og økt ferdsel i forbindelse med dette representerer ikke noen stor utvidelse i forhold til øvrig eksisterende bruk

Til § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.

Vi kan i utgangspunktet ikke se at maratonløpet kan føre til skader som det er aktuelt å bøte på økonomisk. Siden dere opplyser at nødvendig merking og eventuell forsøpling skal ryddes innen to dager etter løpet, regner vi med at løpet ikke vil medføre noen skader på naturverdiene i reservatet. Kostnadene ved eventuell nødvendig opprydding langs traseen må arrangøren stå for.

Til § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Paragrafen omfatter også lokalisering av tiltaket. Maratonløpet følger etablerte løyper i verneområdet og berører ikke nye urørte områder. Vi mener derfor at dette prinsippet er godt nok ivaretatt. Fylkesmannen vil be SNO gjøre en evaluering av løpet med tanke senere år. Spesielt tenker vi på om løpet kan ha noen negativ innvirkning på verneverdiene i reservatet, om det har oppstått slitasje på vegetasjon eller forsøpling som ikke er tatt hånd om.

Nærmere vurderinger

Fylkesmannen må særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon i forhold til verneformålet og verneverdiene i området. Med bakgrunn i at løpet skal foregå etter et etablert løypenett i området, vurderer vi at 2-3 timer med maratonløp en dag i året som en aktivitet som ikke berører verneverdier og verneformål i merkbar grad. Vi mener derfor at det er rimelig å gi tillatelse til løpet som en prøveordning i første omgang.

På denne bakgrunnen har vi fattet følgende vedtak:

Fylkesmannen i Telemark gir Svanstul Fjelløp v/Otto Gullesen tillatelse til å gjennomføre et maratonløp den 20. august 2016 slik dere har søkt om. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftens § 5 pkt. 16. Jf. FOR 2008-12-19 nr. 1448, Skrim og Sauherad fjella naturreservat.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- 1. Tillatelsen gjelder for årets arrangement.**
- 2. Løpet skal følge etablerte stier som vist på kart vedlagt søknaden.**
- 3. Merking av løypetrase og eventuelt søppel skal være fjernet senest innen tre dager etter at løpet er gjennomført.**

4. Tillatelsen skal tas med når rennet arrangeres, og dere skal kunne vise den fram på spørsmål fra oppsynet eller grunneier.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften. Eventuelle andre nødvendige tillatelser må innhentes separat.

Klageadgang.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal da stiles til Direktoratet men sendes til Fylkesmannen i Telemark. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for ny vurdering av saken. Partene i saken har anledning til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelse av vedtaket utsettes. Klageskjema kan lastes ned fra våre hjemmesider www.fylkesmannen.no/telemark.

Med hilsen

Hans Bakke
miljøverndirektør

Johan Aas
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Statens naturoppsyn Skien	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Buskerud	Pb 1604	3007	DRAMMEN
Løvenskiold Fossum	Postboks 206	3701	SKIEN
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn Rødberg	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Sauherad kommune	Kommunehuset, Idunsvoll 3	3812	AKKERHAUGEN